

w badaniach dotyczących działania i rozwoju tychże organizacji³⁵. Co najmniej od 2005 r. lista najważniejszych problemów, z którymi borykają się organizacje, praktycznie nie ulega zmianie. Najczęściej wykazywaną w badaniach GUS barierą w działalności organizacji pozarządowych były trudności w pozyskiwaniu środków finansowych – zadeklarowało ją 42% respondentów. Potwierdzają to wyniki podobnych badań przeprowadzonych przez Stowarzyszenie Klon/Jawor. Trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu to – według tych badań – główny problem sektora pozarządowego w Polsce.

Bariera ta przekładała się na zainteresowanie uzyskaniem dotacji w ramach otwartych konkursów ogłaszanych na podstawie *Programu FIO na lata 2014-2020*, w którym corocznie wpływały pomiędzy 2-4 tysiące ofert organizacji pozarządowych. Liczba ofert znacząco przekraczała możliwości finansowe Programu FIO, czego efektem był niski odsetek organizacji otrzymujących dotację spośród uczestniczących w konkursie. Ograniczone środki przeznaczone na dotację w ramach Programu FIO powodowały, że wymagana ocena pozwalająca na otrzymanie dotacji była bardzo wysoka, a duża liczba ofert, które uzyskały pozytywną ocenę i rekomendowanych do dofinansowania, znajdowała się na listach rezerwowych. W związku z powyższym zasadnym jest dostosowanie wysokości środków przeznaczonych na realizację Programu FIO oraz wysokości maksymalnej kwoty dotacji tak, aby w największym stopniu odpowiedzieć na potrzeby sektora obywatelskiego.

Brak planowania strategicznego

Brak ciągłości, stabilności i przewidywalności finansowania, pomimo zauważalnego w ostatnich latach wzrostu przychodów, stanowi nadal istotny problem sektora pozarządowego. Dla większości organizacji stabilne finansowanie działalności w dłuższej perspektywie jest poza zasięgiem. Badanie przeprowadzone przez Stowarzyszenie Klon/Jawor w marcu 2015 r. wykazało, że 51% organizacji miało zapewnioną nie więcej niż połowę środków finansowych koniecznych dla funkcjonowania organizacji w danym roku (tzn. na pozostałe 10 miesięcy), a zaledwie 19% organizacji miało zagwarantowane ponad 75% rocznego budżetu. Perspektywa stabilnego i pewnego finansowania na rok następny była dla zdecydowanej większości organizacji nieosiągalna. Fakt, że organizacje nie są pewne czy i jakie projekty będą realizować

³⁵ Za podstawowe źródła danych przedstawiających problemy organizacji pozarządowych przyjęte zostały dane z raportu GUS pochodzące z badań przeprowadzonych w 2014 roku i opublikowane w dokumencie *Sektor non-profit w 2014 r, Warszawa 2016* oraz dane z raportu *Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce 2018, Warszawa 2019*, opracowanego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor. W zakresie analiz porównawczych wykorzystane zostały wyniki analogicznych badań prowadzonych przez oba podmioty w latach wcześniejszych.